

## POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania D. C.  
od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw  
Wewnętrznych i Administracji w Warszawie  
o wysokość emerytury policyjnej i policyjnej renty inwalidzkiej,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń  
Społecznych w dniu 5 grudnia 2023 r.,  
wniosku o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Jarosława Sobutki  
od rozpoznania sprawy I USK 205/23,

**oddala wniosek o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego  
Jarosława Sobutki od rozpoznania sprawy I USK 205/23.**

## UZASADNIENIE

Sędzia Sądu Najwyższego Jarosław Sobutka został wyznaczony do rozpoznania sprawy skarżącej D. C. na etapie przedsądu.

W piśmie z 8 listopada 2023 r. (wpłynęło do Sądu Najwyższego 15 listopada 2023 r.) pełnomocnik skarżącej wniósł o wyłączenie sędziego od rozpoznania sprawy na podstawie art. 49 § 1 k.p.c., albowiem zachodzi obawa co do braku bezstronności przy orzekaniu oraz nieważności postępowania ze względu na powołanie sędziego na stanowisko przy udziale Krajowej Rady Sądownictwa w składzie ukształtowanym w trybie ustawy z 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, co w świetle m.in. wyroku TSUE z 2 marca 2021 r., C-824/18 oraz uchwały Sądu Najwyższego z 23

stycznia 2020 r. (BSA I-4110-1/20) wskazywało na wątpliwości co do bezstronności i niezależności sądu w tak wyłonionym składzie.

Sędzia Sądu Najwyższego Jarosław Sobotka nie złożył wyjaśnienia w trybie art. 52 § 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o wyłączenie sędziego nie jest zasadny. Treść wniosku uprawnia stwierdzenie, iż wnioskodawczyni nie wniosła o przeprowadzenie testu niezawisłości sędziego na podstawie art. 29 ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, jako że wówczas wymagany jest wniosek spełniający wymagania określone w tej regulacji. Brak jest tego we wniosku.

Wniosek natomiast odwołuje się do kilku przyczyn, które nie prowadzą do uwzględnienia wniosku o wyłączenie sędziego Jarosława Sobótki.

Należy zauważyć, że z chwilą powołania sędziego Sądu Najwyższego jest niezawisły (art. 178 ust. 1 Konstytucji).

Ustrój i postępowanie przed sądami określają ustawy (art. 176 ust. 2 Konstytucji RP).

Oznacza to, że wyłączenie sędziego jest ściśle określone w ustawie, a zatem nie może być dowolne.

Odwołanie się we wniosku do uchwał i orzeczeń Sądu Najwyższego oraz przepisów prawa europejskiego nie zmienia oceny, że decyduje polska ustawa zgodna z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgłoszony we wniosku problem nie jest nowy.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 23 stycznia 2022 r., sygn. P 10/19, orzekł:

1. Art. 49 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2021 r., poz. 1805, z późn. zm.) w zakresie, w jakim za przesłankę mogącą wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie uznaje jakąkolwiek okoliczność odnoszącą się do procedury powoływania tego sędziego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa do pełnienia urzędu, jest niezgodny z: a)

art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, b) art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji.

2. Art. 31 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. z 2021 r., poz. 1904) w związku z art. 49 § 1 ustawy z 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego w zakresie, w jakim za przesłankę wyłączenia sędziego z orzekania uznaje okoliczność, że obwieszczenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o wolnych stanowiskach sędziego w Sądzie Najwyższym, na podstawie którego rozpoczyna się proces nominacyjny sędziów, stanowi akt wymagający dla swojej ważności podpisu Prezesa Rady Ministrów (kontrasygnaty), a konsekwencją jego braku jest wątpliwość co do bezstronności sędziego powołanego do pełnienia urzędu w procedurze nominacyjnej rozpoczętej takim obwieszczeniem, jest niezgodny z art. 45 ust. 1 w związku z art. 144 ust. 2 oraz art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji.

3. Art. 1 w związku z art. 82 § 1 i art. 86, art. 87, art. 88 ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym w zakresie, w jakim stanowi normatywną podstawę rozstrzygania przez Sąd Najwyższy o statusie osoby powołanej do sprawowania urzędu na stanowisku sędziego, w tym sędziego Sądu Najwyższego, i wynikających z tego uprawnieniach takiego sędziego oraz związanej z tym statusem skuteczności czynności sądu dokonanej z udziałem tej osoby, jest niezgodny z art. 2 w związku z art. 10, art. 144 ust. 3 pkt 17 i art. 183 ust. 1 i 2 Konstytucji.

Wskazać również należy na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 2 czerwca 2020 r., sygn. akt P 13/19, w którym orzeczono, że:

Art. 49 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2019 r., poz. 1460, z późn. zm.) w zakresie, w jakim dopuszcza rozpoznanie wniosku o wyłączenie sędziego z powodu podniesienia okoliczności wadliwości powołania sędziego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, jest niezgodny z art. 179 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Wprawdzie wyroki Trybunału dotyczą art. 49 k.p.c., jednak pozwalają stwierdzić, że przedstawiona w nich wykładnia prawa rozciąga się również na problem stosowania art. 48 § 1 pkt 1 k.p.c. ze względu zbieżne podstawy oceny

dopuszczalności wyłączenia sędziego od rozpoznania sprawy wskazane we wniosku (*a maiori ad minus*). Chodzi o to, że to właśnie polskie prawo w art. 48 § 1 pkt 1 k.p.c. określa, kiedy sędzia jest wyłączony z mocy samej ustawy (w związku z art. 176 ust. 2 Konstytucji RP).

Powołanie sędziego jest wyłączną kompetencją Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, którą wykonuje na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa (postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 21 kwietnia 2020 r., Kpt 1/20).

W przypadku konfliktu w tym zakresie między prawem polskim a europejskim (orzeczenie TSUE albo ETPCz) dla sądu polskiego pierwszeństwo ma orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego (zob. choćby wyroki Trybunału Konstytucyjnego z 14 lipca 2021 r., P 7/20; z 7 października 2021 r., K 3/21; z 24 listopada 2021 r., K 6/21, z 10 marca 2022 r., K 7/21).

Nie ma więc prymatu umów międzynarodowych ani orzeczeń Sądów Europejskich, gdyż ustrój i postępowanie przed sądami polskimi to wyłączna kompetencja ustawodawcy (art. 176 ust. 2 Konstytucji RP).

Reguły te obowiązują wszystkich sędziów.

Potwierdza to ustawa o Sądzie Najwyższym, która stanowi, iż niedopuszczalne jest ustalanie lub ocena przez Sąd Najwyższy lub inny organ władzy zgodności z prawem powołania sędziego lub wynikającego z tego powołania uprawnienia do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości. Okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego Sądu Najwyższego nie mogą stanowić wyłącznej podstawy do podważenia orzeczenia wydanego z udziałem tego sędziego lub kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności (art. 29 § 3 i 4 ustawy). Inaczej ujmując orzeczenie sądu, także Sądu Najwyższego nie może być w tym zakresie sprzeczne z ustawą (art. 87 § 1 Konstytucji RP). Orzeczenie Sądu nie jest powszechnym źródłem prawa i dlatego nie może zmienić ustawy (art. 87 w zw. z art. 176 ust. 2 Konstytucji), czyli nie zastępuje ustawodawcy.

Uchwała składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSAI-4110-1/20, nie wiąże formalnie sędziów Sądu Najwyższego, natomiast zawarte w niej myśli mogą być wykorzystywane w praktyce orzeczniczej w granicach normalnych

sposobów wykładni prawa (postanowienie Sądu Najwyższego z 3 listopada 2021 r., IV KO 86/21, postanowienie Sądu Najwyższego z 28 lutego 2023 r., III KK 23/23).

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji.

[SOP]

[ms]